

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЕКОНОМІКА ТА СУСПІЛЬСТВО

Електронне наукове фахове видання
Випуск 17

Мукачево
2018

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Стегней Маріанна Іванівна, доктор економічних наук, доцент, декан факультету економіки управління та інженерії Мукачівського державного університету.

Заступник головного редактора:

Іртищева Інна Олександрівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри менеджменту Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова.

Відповідальний секретар:

Лінтур Інна Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів Мукачівського державного університету.

Члени редакційної колегії:

Щербан Тетяна Дмитрівна, доктор психологічних наук, професор, заслужений працівник освіти України, ректор Мукачівського державного університету.

Гоблик Володимир Васильович, доктор економічних наук, кандидат філософських наук, доцент, заслужений економіст України, перший проректор Мукачівського державного університету.

Реслер Марина Василівна, доктор економічних наук, доцент, завідувач кафедри обліку та оподаткування Мукачівського державного університету.

Нестерова Світлана Василівна, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів Мукачівського державного університету.

Agata Malak-Rawlikowska, dr inż., Wydział Nauk Ekonomicznych Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego (м. Варшава, Польща).

Клеменс Будзовський, Ph.D., професор економіки, канцлер Краковської академії імені Анджея Фрича Моджевського (м. Краків, Польща).

Стройко Тетяна Володимирівна, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри міжнародної економіки та менеджменту освіти Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського.

Лагодієнко Володимир Вікторович, доктор економічних наук, професор, професор кафедри маркетингу, підприємництва і торгівлі Одеської національної академії харчових технологій.

Шапошников Костянтин Сергійович, доктор економічних наук, професор, директор Причорноморського науково-дослідного інституту економіки та інновацій.

Язлюк Борис Олегович, доктор економічних наук, доцент, декан факультету аграрної економіки і менеджменту Тернопільського національного економічного університету.

Дейнеко Людмила Вікторівна, доктор економічних наук, професор, завідувач відділу промислової політики Інституту економіки та прогнозування Національної академії наук України.

Левковська Людмила Володимирівна, доктор економічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу економічних проблем водокористування Інституту економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України.

Мінакова Світлана Михайлівна, доктор економічних наук, доцент, доцент кафедри системного аналізу та логістики Одеського національного морського університету.

Войт Сергій Миколайович, доктор економічних наук, генеральний директор «Виробниче об'єднання Південний машинобудівний завод імені О.М. Макарова».

Паук Маріанна Іванівна, кандидат економічних наук, головний економіст бюджетного відділу фінансового управління Мукачівської РДА.

Vladimir Gozora, Dr.h.c. prof. trx.h.c. prof. Ing., PhD – директор інституту економіки та управління Вищої школи економіки та менеджменту в державному управлінні у Братиславі (м. Братислава, Словаччина).

Видання входить до «Переліку електронних фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» на підставі Наказу МОН України від 9 березня 2016 року № 241

**Рекомендовано до поширення в мережі інтернет Вченою радою
Мукачівського державного університету
(Протокол №1 від 30.08.2018 р.)**

Журнал включено до міжнародної наукометричної бази
Index Copernicus

Сайт видання: www.economyandsociety.in.ua

Інвестиційно-інноваційного розвиток залізничної галузі: проблеми, перспективи та напрями подолання

Семенцова О.В.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту і адміністрування
Українського державного університету залізничного транспорту

Крихтіна Ю.О.

кандидат економічних наук,
доцент кафедри менеджменту і адміністрування
Українського державного університету залізничного транспорту

У статті згруповано основні проблеми інвестиційно-інноваційного розвитку залізничної галузі України. Запропоновано напрями подолання проблем інвестиційно-інноваційного розвитку залізничного транспорту. Надано характеристику складників сукупного ефекту, який може виникнути в результаті реалізації заходів, спрямованих на стимулювання інвестиційно-інноваційного розвитку вітчизняної залізничної галузі.

Ключові слова: інвестиційно-інноваційний розвиток, залізничний транспорт, реформування залізничної галузі, проблеми, перспективи, напрями подолання.

Семенцова Е.В., Крыхтина Ю.О. ИНВЕСТИЦИОННО-ИННОВАЦИОННОЕ РАЗВИТИЕ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНОЙ ОТРАСЛИ: ПРОБЛЕМЫ, ПЕРСПЕКТИВЫ И НАПРАВЛЕНИЯ ПРЕОДОЛЕНИЯ

В статье рассмотрены основные проблемы инвестиционно-инновационного развития железнодорожной отрасли Украины. Предложены направления преодоления проблем инвестиционно-инновационного развития железнодорожного транспорта. Приведена характеристика элементов совокупного эффекта, которые могут возникнуть в результате внедрения мероприятий, направленных на стимулирование инвестиционно-инновационного развития отечественной железнодорожной отрасли.

Ключевые слова: инвестиционно-инновационное развитие, железнодорожный транспорт, реформирование железнодорожной отрасли, проблемы, перспективы, направления преодоления.

Sementsova O.V., Krykhtina Y.O. INVESTMENT AND INNOVATIVE DEVELOPMENT OF THE RAILWAY INDUSTRY : PROBLEMS, PERSPECTIVES AND DIRECTIONS FOR OVERCOMING

The article groups the main problems of investment and innovation development of the railway industry of Ukraine. Are offered directions of overcoming of problems of investment-innovative development of a railway transport. The characteristic of the elements of the aggregative effect that may arise as a result of the implementation of measures aimed at stimulating the investment and innovation development of the domestic railway industry is given.

Keywords: investment-innovative development, railway transport, railway sector reform, problems, perspectives, directions for overcoming.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Сьогодні в Україні відсутній дієвий механізм інвестування масштабних технологічних та інфраструктурних перетворень. Міністерства та інші центральні органи виконавчої влади мають обмежену кількість коштів та засобів для інноваційного розвитку галузей, що їм підпорядковуються. Приватні ж інвестори повсякчас більш орієнтовані на отримання швидкого прибутку без суттєвих вкладень ресурсів у здійснення довготривалих інвестиційно-інноваційних проектів, які б забезпечували базові технологічні зміни. Всі означені чинники повною мірою притаманні й залізничній галузі, яка має низку проблем

інвестиційно-інноваційного розвитку, що й зумовлює актуальність та практичну значимість теми дослідження.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Починаючи з праць Й.А. Шумпетера [1], який уперше ввів поняття інновацій, та донині питання інвестиційно-інноваційного розвитку є традиційно актуальним, тому висвітлювалося у багатьох ракурсах вітчизняними та закордонними вченими для всіх без винятку галузей економіки. У сфері залізничного транспорту інвестиційно-інноваційний розвиток як процес, головною метою якого є якісна зміна бізнес-процесів суб'єктів, що відбувається за активізації та вдосконалення механізмів здій-

снення інноваційної та інвестиційної діяльності розглядає О.Г. Кірдіна [2]. Г.С. Григорьев [3] розкриває особливості інвестиційно-інноваційного відновлення та розвитку залізниць із позицій сталого розвитку. О.І. Панченко [4] наголошує, що стримування інвестиційно-інноваційного розвитку відбувається, зокрема, через відсутність надійної системи забезпечення інвесторів. Велику кількість робіт присвячено дослідженню питань інвестиційно-інноваційного потенціалу залізничної галузі та аспектам визначення ефективності від реалізацій відповідних заходів [5–8].

Тим не менше невирішеною частиною загальної проблеми інвестиційно-інноваційного розвитку залізничної галузі є виокремлення та систематизація основних проблем, перспектив та напрямів подолання вад інвестиційно-інноваційного розвитку залізничного транспорту України.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є виділення основних проблем інвестиційно-інноваційного розвитку вітчизняної залізничної галузі та надання рекомендацій щодо напрямів їх подолання, а також характеристика видів ефекту, що може отримати галузь від подолання вад її інвестиційно-інноваційного розвитку.

Виклад основного матеріалу дослідження. Запорукою економічного розвитку є інноваційні перетворення, здійснення яких вимагає інвестиційних ресурсів. Залізнична галузь у цілому має позитивні економічні результати від здійснення господарської діяльності. Але більш детальне дослідження свідчить про наявність низки проблем, що перешкоджають прискореному розвитку і підвищенню ефективності роботи українських залізниць та носять переважно інвестиційно-інноваційний характер. Серед них найголовнішими виступають:

– недосконалість нормативно-правової бази щодо інвестиційно-інноваційного розвитку підприємств залізничного транспорту, що призводить до уповільненого просування в галузі процесів інвестиційно-інноваційного характеру, обмеження можливості використання передового досвіду іноземних залізниць щодо впровадження новітніх технологій та форм залучення інвестиційних ресурсів;

– недостатня державна підтримка інвестиційно-інноваційного розвитку залізничної галузі, що призводить до обмежень оновлення основних засобів та розширеного відтворення виробничого процесу галузі;

– застарілі організаційні форми та методи управління галуззю, в яких переважають адміністративно-командні методи та жорстке централізоване планування господарської діяльності, що тим самим обмежує прояв ініціативи й творчого підходу до управління галуззю та призводить до стримування розвитку і розкриття потенціалу галузі, а також уповільнює зворотний зв'язок між зовнішнім оточенням залізниць та внутрішнім середовищем;

– низький рівень упровадження інноваційних технологій та нової техніки в процес виробництва в галузі та високий рівень фізичного та морального старіння технічних засобів залізниць, посилене недосконалістю технологій, що використовуються в галузі, для виконання загального та часткових виробничих процесів, що призводить до зменшення технічних засобів залізниць, є підґрунтям істотного відставання вітчизняної залізничної техніки і технологій від рівня передових країн світу та призводить до низького рівня продуктивності праці, високого рівня матеріаломісткості та трудомісткості виконання робіт, високої собівартості кінцевої продукції транспорту тощо.

Пошук шляхів подолання перешкод інвестиційно-інноваційного розвитку вітчизняних залізниць та створення сприятливих умов для нього є особливо актуальним питанням в умовах реформування залізничної галузі та виконання низки вимог на шляху євроінтеграції. Доцільно зазначити, що передумовою пожвавлення інвестиційно-інноваційного розвитку залізничної галузі повинна стати комплексна державна програма зі стимулювання процесів залучення в розвиток галузі капіталу різних форм власності, що має ґрунтуватися на вигідних умовах державно-приватного партнерства. Система заходів із прискорення інноваційно-інвестиційних потоків повинна будуватися на принципах комплексності та системності, що є підґрунтям для отримання синергійного ефекту від упровадження.

Видається доцільним запропонувати низку заходів щодо подолання проблем інвестиційно-інноваційного розвитку залізничної галузі, які згруповані відповідно до проблем, що їх породжують (рис. 1).

Створення умов державно-приватного партнерства передбачає побудову на законодавчому рівні системи взаємодії органів державної влади та приватних інвесторів, що спрямована на сприяння залученню інвестиційних ресурсів різних форм власності для оновлення виробничої бази галузі та створення норматив-

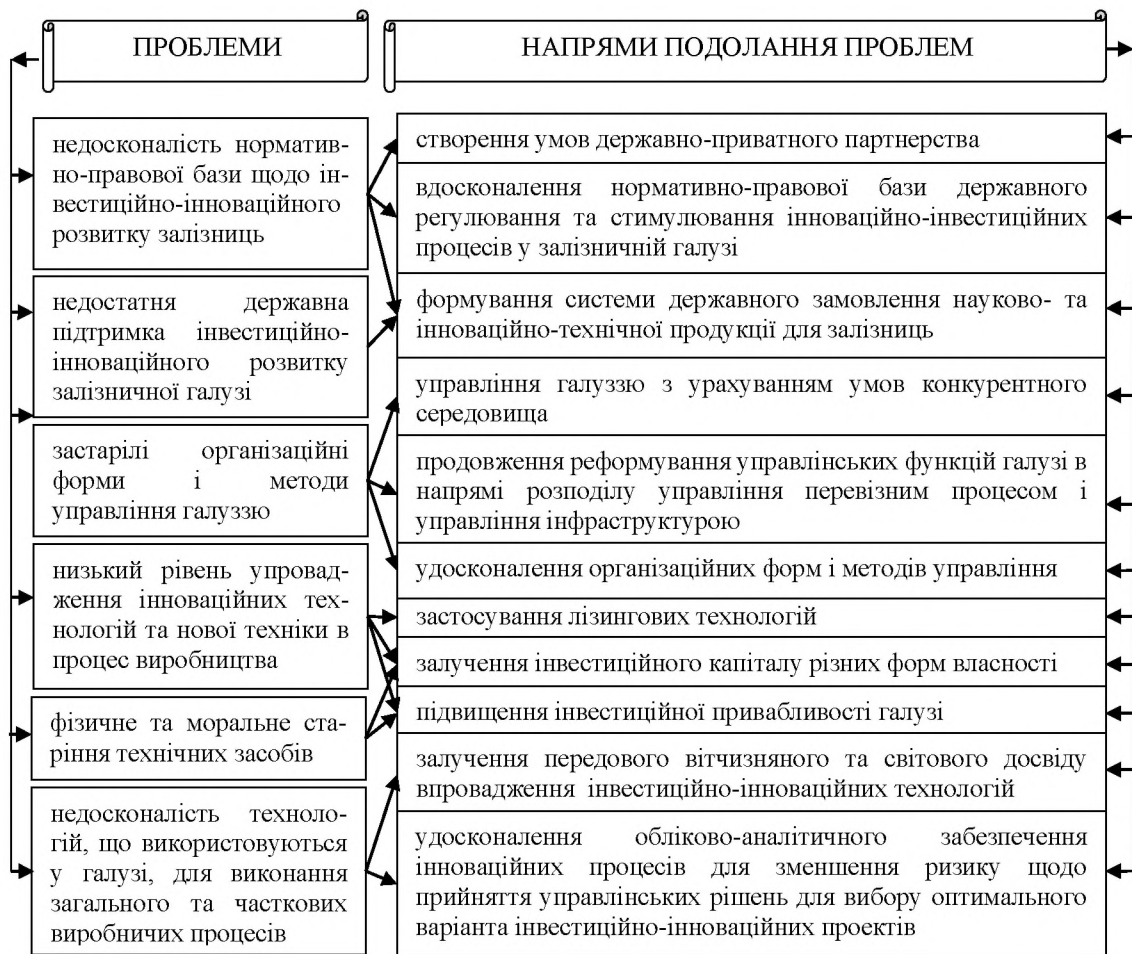

Рис. 1. Проблеми інвестиційно-інноваційного розвитку залізничного транспорту та напрями їх вирішення

ної бази щодо участі в розвитку галузі капіталу різних форм власності, поширенню використання лізингових схем у роботі галузі, що створить умови для більш ефективного господарювання залізничної галузі.

Формування системи державного замовлення науково- та інноваційно-технічної продукції для залізниць повинно будуватися на засадах прозорості проведення тендерних закупівель з урахуванням захисту саме вітчизняних виробників, які потенціально можуть мати інтерес у співпраці із залізницями.

Управління галуззю з урахуванням умов конкурентного середовища передбачає:

- впровадження системи гнучкого реагування обсягів надання залізничних послуг із перевезення на зміну попиту споживачів;
- розроблення нових та вдосконалення наявних маршрутів відповідно до маркетингових досліджень попиту з урахуванням пропозицій конкурентів (автоперевізників);
- адаптацію системи тарифоутворення до вимог ринку, тобто визначення величини

тарифів на ринкових важелях, а не на витратному принципі побудови;

- розроблення розкладу руху з урахуванням інтересів пасажирів, оптимізацію маршрутів та використання рухомого складу відповідно пасажиропотокам та вимогам споживачів, розвиток швидкісного руху тощо.

Продовження реформування управлінських функцій галузі в напрямі розподілу управління перевізним процесом й управління інфраструктурою дасть змогу подолати природну монополію у залізничній галузі та створити внутрішньогалузеву конкуренцію, що неминуче призведе до підвищення ефективності роботи залізниць та більш якісного реагування на запити споживачів транспортних послуг.

Результатом доцільності впровадження системи заходів з інвестиційно-інноваційного розвитку залізничної галузі має бути отримання позитивного ефекту. Сукупний ефект у цьому разі може містити такі складники, як:

- продуктивний ефект – полягає у провадженні та реалізації нової і/або оновле-

ної продукції (розширення наявного спектру залізничних послуг: розроблення нових маршрутів відповідно до вимог споживачів, а також розширення супутніх транспортуванню послуг тощо);

– технічний ефект – знаходить своє втілення у впровадженні нової техніки, технології, що створює умови для збільшення обсягу роботи залізниць на ринку транспортних послуг (прискорення часу доставки вантажів та пасажирів, зменшення часу перебування рухомого складу під навантажувально-розвантажувальними операціями, на технічних та проміжних станціях; скорочення часу виконання планових ремонтів, збільшення продуктивності праці, економія ресурсної бази тощо), а також у підвищенні якості послуг;

– організаційно-управлінський ефект – відображується у зростанні ефективності системи управління (більш раціональне використання трудових ресурсів, скорочення часу прийняття рішень, ліквідація перехресних та дублюючих управлінських функцій на всіх організаційних рівнях, зміна підходів до мотивації робітників, стилю та методів керування галуззю тощо);

– ресурсний ефект – полягає у збільшенні ресурсозабезпеченості, ресурснезалежності, зменшенні ресурсомісткості продукції транспорту, якщо впровадження інвестиційно-інноваційних заходів дає можливість такої економії;

– економічний ефект – традиційно найголовніший для господарюючих суб'єктів в умовах ринку, має свій вираз у грошовому вимірі як перевищення результатів господарювання над витратами і може бути досягнутим за рахунок зростання продуктивності праці в галузі, зниження трудомісткості виконання робіт та надання транспортних послуг, собівартості продукції транспорту, зростанні прибутку і рентабельності внаслідок упровадження заходів інвестиційно-інноваційного характеру. В об'єктивних умовах сьо-

годення, коли в пасажирському сполученні існує різка збитковість, що притаманне не тільки вітчизняним залізницям, а й залізницям переважної кількості країн світу, є доцільним судження про доцільність заходів інвестиційно-інноваційного характеру за критерієм приросту економічного ефекту від економії витрат від здійснення цих заходів;

– соціальний ефект – знаходить утілення, з одного боку, у підвищенні матеріального та культурного рівня життя робітників галузі, більш повному задоволенні їхніх потреб у поліпшенні умов і безпеки праці тощо; з іншого боку, у підвищенні рівня задоволеності споживачів транспортних послуг кількістю та якістю отриманих послуг; а крім того, держава традиційно накладає на залізниці статус «соціального перевізника», тим самим реалізуючи низку своїх функцій у межах управління соціумом як єдиною цілісною системою, частково обмежуючи, таким чином, економічну ефективність роботи залізниць, але створюючи умови підтримання різних верств населення та галузей економіки за рахунок отримання недорогих послуг із переміщення.

Висновки з цього дослідження. Таким чином, проведене виокремлення основних проблем інвестиційно-інноваційного розвитку вітчизняної залізничної галузі створює умови для комплексного аналізу цього процесу, результатом чого стало надання рекомендацій щодо напрямів подолання вад інвестиційно-інноваційного розвитку галузі. Крім того, систематизація та характеристика складових частин сукупного ефекту, що може отримати галузь від упровадження означених заходів, дадуть змогу проводити більш детальний аналіз впливу впровадження заходів інвестиційно-інноваційного характеру на розвиток залізниць. Урахування наведених аспектів у подальшому реформуванні залізничного транспорту буде сприяти прийняттю більш ефективних та раціональних рішень.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Шумпетер Й.А. Теория экономического развития. Москва: Прогресс, 1982. 436 с.
2. Кірдіна О.Г. Методологічні аспекти інвестиційно-інноваційного розвитку залізничного комплексу України: монографія. Харків: УкрДАЗТ, 2011. 312 с.
3. Григорьев Г.С. Формування інвестиційної стратегії залізничного транспорту України. Наукові записки. Економічні науки. 2009. Т. 94. С. 27–32.
4. Панченко О.І. Страхування як інструмент стимулювання інноваційно-інвестиційного розвитку залізничного транспорту. Проблеми та перспективи економіки та управління. 2015. № 4(4). С. 323–331.
5. Балака, Є.І., Зоріна О.І., Колесникова Н.М., Писаревський І.М. Оцінка економічної ефективності доцільності інвестицій в інноваційні проекти на транспорті: навч. посіб. Харків: УкрДАЗТ, 2005. 210 с.

6. Давидова Т.В. Теоретичне обґрунтування привабливості інвестування інноваційного розвитку залізничного транспорту. Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПІ». Актуальні проблеми управління та фінансово-господарської діяльності підприємства. 2013. № 50(1023). С. 24–29.

7 Зубенко В.О., Коник Л.Ю. Забезпечення ефективності інноваційної діяльності на підприємствах залізничного транспорту. Вісник економіки транспорту і промисловості. 2015. № 49. С. 177–180.

8. Калініченко Л.Л. Підвищення інвестиційно-інноваційного потенціалу промислових підприємств залізничного транспорту в умовах інтеграційних процесів: дис. ... канд. економ. наук: 08.00.03; УкрДАЗТ. Харків, 2008. 193 с.

REFERENCES:

1 Shumpeter Y. A. (1982) *Teoriya ekonomicheskogo razvitiya*. [Theory of economic development] Moskva: Progress (in Russian).

2 Kirdina O. G. [2011] *Metodolohichni aspekty investytsiino-innovatsiinoho rozvytku zaliznychnoho kompleksu Ukrainy* [Methodological aspect of investment and innovation development in the railway of the complex of Ukraine]. Kharkiv: UkrDAZT. (in Ukrainian)

3 Hryhoriev H. S. [2009] *Formuvannya investytsiinoi stratehii zaliznychnoho transportu Ukrainy* [Formulation of investment strategies for Ukraine railway transport]. *Naukovi zapysky*. vol. *Ekonomichni nauky*, no. 94. pp. 27–32. (in Ukrainian)

4 Panchenko O. I. [2015] *Strakhuvannya yak instrument stymulivannya innovatsiino-investytsiinoho rozvytku zaliznychnoho transportu* [Insurance as a tool to stimulate innovative and investment development of rail transport]. *Problemy ta perspektyvy ekonomiky ta upravlinnia*. no. 4 (4). pp. 323–331. (in Ukrainian)

5 Balaka Ye.I., Zorina O.I., Kolesnykova N.M., Pysarevskiy I.M. [2005] *Otsinka ekonomichnoi efektyvnosti dotsilnosti investytsii v innovatsiini proekty na transporti* [Evaluating the cost-effectiveness of investment in innovative transport projects]. Kharkiv: UkrDAZT (in Ukrainian)

6 Davyдова T. V. [2013] *Teoretychne obgruntuвання pryvablyvosti investuvannya innovatsiinoho rozvytku zaliznychnoho transportu* [Theoretical substantiation of the attractiveness of investing in the innovative development of rail transport]. *Visnyk natsionalnoho tekhnichnoho universytetu "KhPI"* vol. *Aktualni problemy upravlinnia ta finansovo-hospodarskoi diialnosti pidpriemstva*. no. 50 (1023). pp. 24-29. (in Ukrainian)

7 Zubenko V. O., Konyk L. Yu. [2015] *Zabezpechennia efektyvnosti innovatsiinoi diialnosti na pidpriemstvakh zaliznychnoho transportu* [Ensuring the effectiveness of innovation activities in rail transport enterprises]. *Visnyk ekonomiky transportu i promyslovosti*. Kharkiv : UkrDAZT, no. 49. pp. 177-180. (in Ukrainian)

8 Kalinichenko L. L. [2008] *Pidvyshchennia investytsiino-innovatsiinoho potentsialu promyslovykh pidpriemstv zaliznychnoho transportu v umovakh intehratsiinykh protsesiv* [Increase of investment and innovation potential of industrial enterprises of railway transport in conditions of integration processes]. (Abstract of Ph.D. dissertation, economy and management of the national economy) Kharkiv : UkrDAZT. (in Ukrainian)

ЗМІСТ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ
ТА ІСТОРІЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ДУМКИ

Мокерова Н.В. Неприбуткові економічні організації у структурі громадянського суспільства	3
--	----------

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО
І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

Аббасов М.Н., Солодковська Г.В. Домінанти розвитку торгово-промислових палат у світі	11
Антоненко К.В., Ерденебаяр Е. Внесок міжнародного туризму у світову економіку.	18
Ворончак І.О. Національні моделі соціальної відповідальності бізнесу: особливості та механізм формування	24
Лазнева І.О. Злиття та поглинання як метод досягнення стратегічних цілей страхових ТНК	30
Опалько В.В. Діагностика соціально-економічної нерівності у глобальному вимірі.	37
Саєнсус М.А. Логістика як складник стратегії сталого розвитку.	46
Сардак С.Э., Огданский К.Н., Трифонова О.Д. Глобальная и региональная продовольственная безопасность: концепт, факторы, организационно-экономические решения	53
Сигида Л.О. Індустрія 4.0 та її вплив на країни світу	58
Топорков А.И. Інвестори и спекулянты в мировой экономике.	65
Туніцька Ю.М. Національна митно-тарифна та нетарифна політика за умов євроінтеграції	74

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

Васюренко Л.В. Вектор розвитку державного регулювання організації оплати праці	85
Орлов В.М., Гапанович Я.В. Алгоритми цифрової економіки в процесі дистанційного навчання.	90
Грищенко В.Ф., Грищенко І.В., Ашхаб Х.Х. Вплив несвоєчасності прийняття рішень у сфері управління національним господарством на економіку України.	98
Дудкін О.М. Організаційно-економічні моделі функціонування систем стратегічних нафтогазових резервів національної економіки.	107
Лопішко М.Л., Поздняков Ю.В. Інформаційний критерій максимальної частоти для відбору, верифікації та систематизації ринкової інформації	114
Лощина Л.В., Ковтун Г.І. Державне регулювання системної кризи в Україні.	120
Мельник В.В. Теоретичні засади соціально-економічного розвитку регіону як складник державного регулювання економіки.	125
Недбалюк О.П. Інформаційно-консалтингова діяльність у системі державного регулювання просторового розвитку.	131

Паламаренко Я.В. Економічна ефективність діяльності сільськогосподарських кооперативів з виробництва біодизеля	138
Письменна У.Є., Биконя О.С. Перспективи розвитку технологій електроакумуляування для забезпечення сталих енергетичних трансформацій в умовах нового ринку електроенергії.	148
Реслер М.В., Гаврилець О.В., Максименко Д.В. Маркетингові підходи до дослідження екологічності товарів на споживчому ринку.	153
Роїк О.Р., Лущик М.В. Стратегічні напрями сталого розвитку туризму у Львівській області з урахуванням сучасного стану.	158
Скорук О.В. Приватний нотаріат у системі недержавного забезпечення національної безпеки України.	165
Харчук О.Г., Тимченко Є.С. Специфіка тарифної політики залізниць щодо перевезення вантажів у транзитному сполученні.	169
Чмут А.В., Антош Н.В. Стан та тенденції розвитку ринку молока та молочної продукції в Україні.	174
Яворская А.Ф. Критериальные ограничения устойчивого развития локальных морских транспортных комплексов.	182

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

Бєляєв С.В. Врахування особливостей теплопровідності матеріалів для будівництва під час управління підприємствами.	187
Бондаренко С.М., Голембівська В.В. Роль ділового іміджу у забезпеченні конкурентоспроможності торговельного підприємства	195
Братута О.Г. Теоретичний аналіз концепції інтегрованих корпоративних структур.	201
Гуляєва Н.М., Вавдійчик І.М. Інвестиційно-інноваційна безпека як чинник економічного зростання.	211
Гурбик Ю.Ю., Біляєв С.С., Багунц О.С. Сутність та зміст поняття «управління персоналом» у системі менеджменту організації.	216
Дем'ян Я.Ю., Токар Я.І. Роль оцінки фінансової стійкості у менеджменті туристичного підприємства.	225
Дончак Л.Г., Добіжа В.В. Удосконалення кадрового менеджменту на підприємстві.	233
Коваленко М.В., Поліщук М.М., Горячун О.В. Сучасні джерела фінансування сільськогосподарських підприємств.	240
Ковтун В.А. Важелі та принципи організаційно-економічного підходу функціонування аграрних підприємств.	251
Кожухівська Р.Б., Парубок Н.В. Удосконалення організаційної структури менеджменту підприємств сфери гостинності.	258
Колєдіна К.О. Вплив суми інвестицій на дохідність інноваційних проектів підприємств.	265
Косарева І.П., Хохлов М.П., Кобзар Ю.В. Економічна сутність та особливості антикризового фінансового управління на підприємстві.	273
Mazorenko O.V. The logistics aspects of customer satisfaction	281
Малюга Л.М., Загороднюк О.В. Управління підприємствами готельно-ресторанного бізнесу в умовах конкуренції.	286
Maliuga L.M., Kozhukhivska R.B. Innovation in sphere of the hotel business.	291
Марчук О.О. Цифровий маркетинг як інноваційний інструмент управління	296

Нагернюк Д.В., Коваленко Л.Г., Непочатенко В.О. Основні аспекти прибутковості туристичних підприємств.	300
Орехова А.І. Економічний потенціал підприємства: сутнісні характеристики та структуризація.	308
Перегуда Р.В., Стасюк Ю.М. Інвестиційна привабливість підприємств харчової промисловості України.	314
Пітюлич М.І., Кручак Л.В., Лизанець А.Г. Новітні бізнес-моделі у сфері Інтернет-маркетингу.	322
Погребняк Л.П. Оцінка ефективності використання ресурсного потенціалу підприємств галузі сільського господарства.	327
Пономаренко І.В., Буяло А.Б. Особливості побудови маркетингової стратегії компанії на ринку оренди одягу, взуття та аксесуарів в Україні.	334
Решетова І.А. Напрями вдосконалення системи управління вищими навчальними закладами.	341
Рудківський О.А., Рудківська А.Ю. Інформаційні системи управління туристичними підприємствами та креативний підхід.	347
Сакун Г.О., Калугіна Н.А., Власик С. Маркетинговий підхід до аналізу бізнес-процесів організації.	354
Семенцова О.В., Крихтіна Ю.О. Інвестиційно-інноваційного розвиток залізничної галузі: проблеми, перспективи та напрями подолання.	360
Сінческул І.Л., Димченко О.В. Особливості управління взаємовідносинами комунальних теплопостачальних підприємств зі стейкхолдерами.	365
Струс Р.В., Коваль О.Г., Мишко О.В. Оптимізація управління підприємством шляхом мотивації персоналу.	373
Супрун С.Д. Кредитно-фінансова політика підприємства в контексті його міжнародної діяльності.	378
Тимошенко Н.Ю., Ронський Б.Ю. Проблеми та перспективи розвитку ІТ-індустрії в Україні.	384
Чередник О.В. Проблеми та перспективи в управлінні мотивацією персоналу вищого навчального закладу.	389
Чмир Т.С. Фінансова безпека як пріоритетний складник економічної безпеки підприємства.	395
Щурко У.В. Підходи до формування та реалізації конкурентних стратегій.	402
Яшкіна Н.В. Грейдинг як сучасний метод оцінювання ефективності праці персоналу.	413

РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Голубка Я.В., Бошинда І.М., Попфалуші В.Я. Проблеми розвитку малого бізнесу в Закарпатській області.	420
Жмуденко В.О., Полянська А.В. Формування стратегії розвитку туризму Черкаської області.	425
Козирєва О.В. Кластерний аналіз як інструмент дослідження рівнів регіонального розвитку в контексті концепції «центр – периферія».	430
Нестеренко Г.Б. Особливості ціноутворення та зберігання матеріалів із технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна.	443
Стегней М.І., Работін Ю.А., Архангельська А.-М.І. Економічна характеристика міжрегіональних диспропорцій.	449

ЕКОНОМІКА ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА

Лашкун Г.А., Пасічник Н.В. Еколого-економічна оцінка та соціальні наслідки діяльності гірничих підприємств.	454
---	------------

ДЕМОГРАФІЯ, ЕКОНОМІКА ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ЕКОНОМІКА І ПОЛІТИКА

Аксьонова І.В. Аналіз впливу демографічних чинників на сучасні умови функціонування закладів вищої освіти.	461
Бабич Д.В., Денищенко Ю.В. Оцінка стану системи організації та оплати праці на вітчизняних підприємствах.	470
Доброва Т.Г. Трудова міграція громадян України: детермінанти та наслідки.	477
Коваль Н.О. Сучасні підходи розвитку безперервної системи підготовки робітників в умовах модернізації економіки.	485
Сардак С.Е., Беліч Ю.С. Проблематика безробіття у глобальному та національному вимірах.	490
Степурина С.О., Дериховська В.І. Тенденції освітньої міграції та її вплив на інституційне середовище в Україні.	496

ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

Букреєва Д.С., Сітковська В.І. Прогресивне оподаткування доходів фізичних осіб як справедливий регулятор соціально-економічного розвитку країни.	506
Вдовенко І.С. Державне регулювання фінансових механізмів забезпечення розвитку аграрного сектору економіки.	513
Вдовенко Л.О. Методичні підходи до оцінки ефективності кредитних відносин.	518
Гарбар Ж.В., Кондукоцова Н.В. Зарубіжний досвід формування фінансової політики в країнах із розвинутою та трансформаційною економікою.	523
Гусейнова Е.Ф. Пільги як інструмент податкового регулювання.	529
Золотарьова О.В., Костенко І.С. Моніторинг податкових надходжень до Державного бюджету та системи податкового адміністрування України.	533
Іоргачова М.І. Інформаційна прозорість компанії – складник моделі корпоративного управління.	543
Котковський В.С. Визначення інноваційного потенціалу банків України в умовах глобалізації.	551
Круп'як І.Й. Факторна оцінка зовнішньоторгових зобов'язань держави в умовах трансформації сучасних економічних процесів.	555
Ливдар М.В., Ярошевич Н.Б., Кондрат І.Ю. Прозорість бюджету та залучення громадськості до бюджетного процесу на місцевому рівні.	562
Мискін Ю.І., Шевчук С.В. Методологічні підходи до оцінки фіскально-регуляторного потенціалу бюджетної політики України.	568
Мудра Р.Р. Ефективність функціонування банків України на ринку банківських продуктів і послуг.	573
Павленко О.П. Сучасні тенденції страхового захисту органічної продукції аграрних виробників.	580

Піддубна В.Г. Науково-методичне забезпечення експрес-оцінки банківських інновацій на стадії проектування.	591
Рудика В.І., Чемчикаленко Р.А., Крупко К.С. Управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємства	601
Тимченко О.М. Управління фінансовими ресурсами розпорядниками бюджетних коштів у сфері вищої освіти: обґрунтованість цілей і завдань.	607
Ткачук І.Я., Ібрагімова Л.С., Ібрагімов Е.Ю. Сучасний стан державного фінансування фізичної та медичної реабілітації в Україні.	615
Шулюк Б.С., Петрушка О.В. Світовий досвід реалізації фінансових проектів державно-приватного партнерства в економічній інфраструктурі.	621
Юдіна С.В., Григор'єва Н.М., Чуприна О.Г. Механізм забезпечення фінансової безпеки страхової компанії.	627

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, АНАЛІЗ ТА АУДИТ

Винятинська Л.В., Нижник Т.М. Стандартизація та гармонізація бухгалтерського обліку запасів: порівняльний аспект.	634
Гайдаржинська О.М., Коверга Д.О. Основні методи калькулювання собівартості продукції та різновиди систем обліку витрат.	639
Король Г.О., Распопова Ю.О., Безгодкова А.О. Аналіз структури заробітної плати робітників сталеплавильного виробництва.	644
Мельник Н.Г., Питель С.В. Бухгалтерський облік в умовах конфлікту інтересів.	651
Попова В.Д., Добродійчук О.Ю., Якименко В.М. Удосконалення організаційно-методичного забезпечення аналізу витрат на оплату праці в контексті реалізації мотивації.	656
Харченко Г.А., Миргородська Д.О. Інвестиційна діяльність сучасних сільськогосподарських підприємств: стан, проблеми та напрями поліпшення.	663
Ходаківська Л.О. Внутрішньогосподарський контроль розрахунків з оплати праці.	668

Електронне наукове фахове видання

ЕКОНОМІКА ТА СУСПІЛЬСТВО

Випуск 17

Коректура • *В.М. Бабич*

Комп'ютерна верстка • *Н.М. Ковальчук*

Засновник видання:

Мукачівський державний університет

Адреса редакції: 89600, Україна, Закарпатська область,

м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

Тел./факс: +38 (068) 813 59 09

Веб-сайт журналу: www.economyandsociety.in.ua

E-mail редакції: journal@economyandsociety.in.ua